

«Κάθε έργο είναι μοναδικό, έχει τις ιδιαίτερες δικές του συνθήκες και δεδομένα και έτσι πρέπει να αντιμετωπίζεται σε όλα και ιδιαίτερα στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας»

Στέλιος Αχινιώτης – Πρόεδρος Επιστημονικού και Τεχνικού Επιμελητηρίου Κύπρου (ΕΤΕΚ)

Συνέντευξη στην Κυριακή Αντωνίου

Σε μία δύσκολη και ανατρεπτική θα λέγαμε περίοδο για τον Κατασκευαστικό Τομέα, αλλά συνάμα και μία περίοδο ορόσημο για το Επιστημονικό και Τεχνικό Επιμελητήριο Κύπρου (ΕΤΕΚ), το οποίο έχει ήδη καταγράψει μία εικοσαετή πορεία και δράση στον κυπριακό χώρο, αναλάβετε την Προεδρία του ΕΤΕΚ.

Με αφορμή τα 20 χρόνια παρουσίας λοιπόν του ΕΤΕΚ, θα ήθελα να ξεκινήσουμε, από το σκοπό της ίδρυσής του Επιμελητηρίου τότε και εάν πιστεύετε ότι συνεχίζει να ανταποκρίνεται στους ίδιους στόχους και προσδοκίες.

Η ίδρυση του ΕΤΕΚ ήταν η αίσια κατάληξη μιας μακρόχρονης και δύσβατης διαδρομής, μέσα από αντιδράσεις και αντιστάσεις της τότε επικρατούσας τάξης πραγμάτων. Αρκετοί ήσαν εκείνοι που δεν έβλεπαν με καλό μάτι την ίδρυση ενός ανεξάρτητου οργανισμού που θα συγκέντρωνε τη δύναμη και το δυναμισμό των μηχανικών πολλών κλάδων και που ενδεχόμενα να τάραζε τα νερά και τον τρόπο που λειτουργούσαν τα διάφορα κέντρα λήψης

Ως Επιμελητήριο, επισημάναμε την αναγκαιότητα της καθιέρωσης τακτικού θεσμοθετημένου ελέγχου των οικοδομών δημόσιας αλλά και ιδιωτικής χρήσης.

αποφάσεων. Βασικός σκοπός της ίδρυσης του ήταν και εξακολουθεί να είναι, η προαγωγή της επιστήμης στους διάφορους τομείς που σχετίζονται με την ειδικότητα των μελών του, της μηχανικής και της τεχνολογίας γενικά και την ανάπτυξη τους για αυτοδύναμη οικονομική, κοινωνική, και πολιτιστική

ανάπτυξη της Δημοκρατίας. Βέβαια στην πορεία αυτή των είκοσι χρόνων από της ίδρυσης του, το ΕΤΕΚ έχει αναπτυχθεί, έχει ωριμάσει, έχει να επιδείξει συγκεκριμένο πολύπλευρο έργο και έχει καθιερωθεί ως ο ανεξάρτητος τεχνικός σύμβουλος του κράτους και της πολιτείας. Οποσδήποτε αντλεί δυνάμεις από αυτή την αναγνώριση, την πείρα και τη δυναμική που έχει αποκτήσει, αναπτύσσει δράσεις και διεκδικεί με αξιοπρέπεια να ακούγεται η φωνή του για το καλό της επιστήμης, της πατρίδας μας, των πολιτών και των μελών του.

Εξηγήστε μας λίγο τη σύνθεση και τη λειτουργία του ΕΤΕΚ, πόσα μέλη απαριθμεί και από ποιες κατηγορίες προέρχονται;

Το Επιμελητήριο ιδρύθηκε όπως γνωρίζετε με νόμο του κράτους το 1990. Είναι δηλαδή Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου και διοικείται από τα αιρετά σώματα που εκλέγονται ανά τριετία και τα οποία είναι το τριακονταμελές Γενικό Συμβούλιο και η εννεαμελής Διοικούσα Επιτροπή. Για την άσκηση ελέγχου και πειθαρχικής εξουσίας επί των μελών του Επιμελητηρίου, υπάρχει το Πειθαρχικό Συμβούλιο, που αποτελείται από τον Πρόεδρο του ΕΤΕΚ και άλλα δέκα μέλη τα οποία εκλέγονται για εξαετή θητεία. Διαθέτει υπηρεσία που στελεχώνεται από Διευθυντή και υπηρεσιακούς, γραμματειακό και επιστημονικό προσωπικό. Σήμερα το Επιμελητήριο έχει 10.000 μέλη περίπου και εγγράφονται περί τα 600 με 700 νέα μέλη το χρόνο.

Οι κλάδοι στους οποίους εγγράφονται τα μέλη του Επιμελητηρίου είναι οι ακόλουθοι:

- Αρχιτεκτονική περιλαμβανομένης της αρχιτεκτονικής τοπίου
- Πολιτική μηχανική περιλαμβανομένης της μηχανικής τοπίου
- Μηχανολογική μηχανική
- Ηλεκτρολογική μηχανική
- Ηλεκτρονική μηχανική περιλαμβανομένης της

- μηχανικής της πληροφορικής
- Χημική Μηχανική
- Μηχανική μεταλλείων και εφαρμοσμένης γεωλογίας
- Αγρονομική-τοπογραφική μηχανική
- Επιμέτρηση και εκτίμηση γης
- Πολεοδομία-χωροταξία.

Τον τελευταίο καιρό, λόγω και της πορείας εναρμόνισής μας στα Ευρωπαϊκά δεδομένα, οι απαιτήσεις σε όλους τους κλάδους είναι αυξημένες. Τί άλλαξε στον τομέα της μηχανικής επιστήμης η οποία συνδέεται άμεσα με τον κατασκευαστικό κλάδο και τί γίνεται από πλευράς Επιμελητηρίου, ώστε να κατευθύνει τα μέλη του στα περιβαλλοντικά και άλλα επίκαιρα θέματα στα οποία χρήζουν της ανάλογης προσαρμογής;

Πράγματι, η ένταξη της χώρας μας στην ΕΕ και η ανάγκη εναρμόνισης μας στα Ευρωπαϊκά δεδομένα και σε συνθήκες έντονου ανταγωνισμού της ελεύθερης αγοράς, κατέδειξαν την αναγκαιότητα στελέχωσης των υπηρεσιών και των επιχειρήσεων από προσοντούχους επιστήμονες και γενικά προσωπικό που μπορεί να αναλάβει το βάρος αυτής της σημαντικής εξέλιξης. Σίγουρα οι ανάγκες σε κλάδους, τόσο της παραδοσιακής μηχανικής αλλά και σε εξελισσόμενους νέους κλάδους της ηλεκτρονικής και της πληροφορικής ήταν αυξημένες και έχουν απορροφήσει σημαντικούς αριθμούς κυπρίων αλλά και ξένων υπηκόων, κυρίως υπηκόων χωρών της ΕΕ. Η εναρμόνιση με το κοινοτικό κεκτημένο και τους προγραμματισμούς/σχεδιασμούς όπως καθορίζονται σε πανευρωπαϊκό, πλέον, επίπεδο δημιούργησαν ανάγκες σε συγκεκριμένους τομείς και ιδιαίτερα σε αυτούς που σχετίζονται με το περιβάλλον, την ενέργεια, την ασφάλεια και υγεία αλλά και την έρευνα. Το ΕΤΕΚ, με διάφορες δράσεις, δίνει πληροφόρηση και προβάλλει τη σημαντικότητα και αξία αυτών των τομέων δραστηριότητας και κατευθύνει, αν θέλετε, τους ενδιαφερόμενους.

Θα ήθελα στη συνέχεια, να επικεντρωθούμε στη σχέση Μελετητή – Κατασκευαστή/Εργολήπτη. Θα λέγατε ότι υπάρχει ομαλή συνεργασία μεταξύ των δύο;

Κατά την εικοσιπενταετή και πλέον απασχόληση μου στην κατασκευαστική βιομηχανία, με την ευρεία έννοια του όρου, είχα την ευκαιρία να περάσω από όλους τους βασικούς ρόλους και θεωρώ ότι έχω αποκτήσει μια πολύ καλή εικόνα του τί συμβαίνει τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα. Κατά την άποψη μου, η σχέση Σύμβουλου/Μελετητή και Κατασκευαστή /Εργολήπτη είναι σε πάρα πολύ καλά επίπεδα. Υπάρχει μια ειλικρινής εκτίμηση για το ρόλο και το έργο που επιτελεί ο κάθε ένας από αυτούς τους παράγοντες και οι περιπτώσεις σύγκρουσης μεταξύ των, είναι οι εξαιρέσεις του κανόνα. Είναι και αυτό, απόδειξη της ωριμότητας των βασικών συντελεστών, που θέλει την επίτευξη αποτελέσματος μέσα σε συνθήκες win win για όλους. Η υλοποίηση των έργων είναι μια πολύ απαιτητική διαδικασία και είναι πολύ καλά δοκιμασμένο και εμπεδωμένο ότι οι δυνάμεις και οι πόροι είναι προτιμότερο να αφιερώνονται στην παραγωγή έργου, παρά στις άγονες συζητήσεις και σε αντιπαραγωγικές μεθοδεύσεις και πρακτικές.

Σύμφωνα και με τα πορίσματα εργαστηρίου που είχαν

εξαχθεί πρόσφατα, από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς που συμμετείχαν (ανάμεσά τους και το ΕΤΕΚ), έχει διαπιστωθεί ότι, αρκετά λάθη και παραλείψεις από πλευράς μελετητών, ιδιαίτερα νεοεισερχόμενων, σημειώνονται λόγω άγνοιας της Νομοθεσίας του Συμβουλίου Εγγραφής και Ελέγχου Εργοληπτών (Σ.Ε.Ε.Ε.); Υπάρχει κάποιος μηχανισμός ελέγχου όσον αφορά τη γνώση και σωστή εφαρμογή της Νομοθεσίας;

Είναι γεγονός ότι, στο Επιμελητήριο τα τελευταία χρόνια,

Το Επιμελητήριο προβάλλει και προωθεί την εφαρμογή της νομοθεσίας σε όλα τα στάδια ώστε να μειωθούν στο ελάχιστο τα ατυχήματα.

μας απασχολεί ιδιαίτερα το θέμα της εκπαίδευσης (της δια βίου μάθησης) όλων των συναδέλφων αλλά ιδιαίτερα των νεοεισερχόμενων στο επάγγελμα όπου εκ των πραγμάτων οι ανάγκες για εξοικείωση σε θέματα νομοθεσίας, ευθυνών, συμβολαίων, αλλά και τεχνολογίας ορισμένες φορές, είναι ιδιαίτερα έντονες. Το ΕΤΕΚ εντοπίζοντας αυτή την ανάγκη, ίδρυσε το Κέντρο Εκπαίδευσης ΕΤΕΚ όπου οργανώνονται επιμορφωτικά προγράμματα σε αρκετά αντικείμενα και ταυτόχρονα προωθεί τη θεσμοθέτηση ουσιαστικής πρακτικής άσκησης των νεοεισερχόμενων στο επάγγελμα νέων μελών, ώστε να θωρακίζονται στοιχειωδώς αποκτώντας εκείνες τις απαραίτητες γνώσεις και προσλαμβάνουσες παραστάσεις που τους είναι απαραίτητες.

Άλλα φαινόμενα που έχουν επίσης παρατηρηθεί, είναι, κατά τη φάση της προσφοροδότησης, οι Μελετητές να μην φροντίζουν για την ύπαρξη Σχεδίου Ασφάλειας & Υγείας σταδίου μελέτης του έργου ή ακόμη να κυκλοφορεί το ίδιο Σχέδιο Ασφάλειας & Υγείας σε διάφορα έργα, ενώ θα έπρεπε η εκπόνηση του εν λόγω Σχεδίου, που έχει υποχρεωτική εφαρμογή, να είναι προσαρμοσμένη στις ιδιαιτερότητες του κάθε έργου. Έχετε κάνει αυτή τη διαπίστωση, αν ναι πώς προτίθεστε να το αντιμετωπίσετε;

Εξ όσων πληροφορούμαι και γνωρίζω, υπάρχει θα έλεγα αρκετός δρόμος ακόμη για να φτάσουμε σε επιθυμητά επίπεδα σε αυτό τον τομέα. Βέβαια η νομοθεσία για την εκπόνηση σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας κατά το στάδιο μελέτης ενός έργου είναι σχετικά πρόσφατη, επομένως, δεν είναι δυνατόν να περιμένουμε άλματα όσον αφορά την καθιέρωση και την επίτευξη όλων των στόχων όσον αφορά την ποιοτική εφαρμογή του. Δεν πρέπει να μας διαφεύγει, επίσης, ότι και σε χώρες που θεωρούνται πιο μπροστά από εμάς, στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας αντιμετωπίζονται, περίπου, τα ίδια προβλήματα μη επαρκούς συμμόρφωσης. Θα σημειώνα, επίσης ότι ακόμη και κατά τη φάση της κατασκευής, όσον αφορά στην εκπόνηση και τήρηση του απαραίτητου Σχεδίου Ασφάλειας και Υγείας και γενικά την εκτίμηση των κινδύνων που στοχεύουν στην πρόληψη ατυχημάτων, αντιμετωπίζονται παρόμοια προβλήματα, παρόλο που η σχετική νομοθεσία προϋπήρχε της νομοθεσίας για Κινητά και Ακίνητα Εργοτάξια. Το Επιμελητήριο μέσα από διάφορες δραστηριότητες

(προβολή του θέματος, επιμόρφωση, και ενημέρωση των μελών) προωθεί και προβάλλει την εφαρμογή της νομοθεσίας σε όλα τα στάδια ώστε να μειωθούν στο ελάχιστο τα ατυχήματα. Θα συμφωνήσω μαζί σας ότι κάθε έργο είναι μοναδικό, έχει τις ιδιαίτερες δικές του συνθήκες και δεδομένα και έτσι πρέπει να αντιμετωπίζεται σε όλα και ιδιαίτερα στα θέματα Ασφάλειας και Υγείας.

Μετά και την επίσπευση των διαδικασιών έκδοσης Αδειών Οικοδομής, έχει μειωθεί το φαινόμενο έναρξης των εργασιών χωρίς την απαιτούμενη άδεια; Ποιόν βαραίνει η ευθύνη και τί επιπτώσεις έχει, εάν διαπιστωθεί το πιο πάνω φαινόμενο σε μία οικοδομή;

Θα έλεγα ότι οι χρονοβόρες διαδικασίες εξέτασης των αιτήσεων, η ανοχή των αρμοδίων αρχών στους παρανομούντες, οι πιέσεις της αγοράς για παραγωγή των έργων στο μικρότερο χρονικό διάστημα λόγω της αυξημένης ζήτησης, αλλά και για μείωση του κόστους χρηματοδότησης, έσπρωχναν τους ενδιαφερόμενους προς την παράνομη έναρξη εργασιών, χωρίς την εξασφάλιση των απαραίτητων αδειών οικοδομής. Θεωρώ, παρόλο που δεν έχω στοιχεία συγκεκριμένης αξιόπιστης έρευνας, ότι το φαινόμενο αυτό έχει περιοριστεί, αλλά οι λόγοι ενδεχόμενα να είναι και άλλοι, όπως π.χ. η γενικότερα παρατηρούμενη ύφεση της αγοράς και η πληθώρα προσφερόμενων/ διαθέσιμων οικοδομών. Η ευθύνη βέβαια για την

Το ΕΤΕΚ έχει αναπτυχθεί, έχει ωριμάσει, έχει να επιδείξει συγκεκριμένο πολύπλευρο έργο και έχει καθιερωθεί ως ο ανεξάρτητος τεχνικός σύμβουλος του κράτους και της πολιτείας.

έναρξη εργασιών χωρίς την εξασφάλιση των αδειών οικοδομής είναι πάρα πολύ σοβαρή και κατά την άποψη μου βαραίνει όλους τους εμπλεκόμενους, Ιδιοκτήτη, Επιβλέποντες και Εργολάβο και μπορεί να αποβεί τραγικό, κάτω από ορισμένες συνθήκες, προς όλους τους εμπλεκόμενους.

Στο σημείο αυτό, δεν θα ήθελα να προσπεράσουμε το ατυχές συμβάν της πρόσφατης πτώσης μπαλκονιού από παλαιότερο οικοδόμημα στη Λεμεσό. Είναι πολύ σημαντικό να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες, προς αποφυγή τέτοιων συμβάντων που σχετίζονται άμεσα με την Ασφάλεια και Υγεία του κοινού. Θα θέλαμε τη θέση του ΕΤΕΚ, για την αναγκαιότητα και ευθύνη ως προς τη διεξαγωγή ελέγχων.

κινδύνου πάρα πολλές φορές και επισημάναμε τόσο τις ενδεχόμενες τραγικές συνέπειες, όσο και την αναγκαιότητα της καθιέρωσης τακτικού θεσμοθετημένου ελέγχου των οικοδομών δημόσιας αλλά και ιδιωτικής χρήσης. Λυπούμαι να σημειώσω, ότι τα πράγματα δεν κινούνται ανάλογα με τη σοβαρότητα των κινδύνων που υπάρχουν για τη ζωή του κάθε ανυποψίαστου πολίτη. Γίνεται ένα συμβάν, υπάρχει μια ευαισθησία για μερικές μέρες και μετά όλα ξεχνιούνται, πράγμα απαράδεκτο για μια ευρωπαϊκή χώρα. Προωθείται και πολύ καλά, η θερμομόνωση και ενεργειακή αναβάθμιση των οικοδομών για λόγους εξοικονόμησης ενέργειας και προστασίας του περιβάλλοντος και προσπερνάμε το θέμα της ασφάλειας των οικοδομών και των ανθρώπων, αν είναι δυνατόν. Το ΕΤΕΚ ζητά την καθιέρωση τακτικών των ελέγχων όπου θα εντοπίζονται οι περιπτώσεις όπου θα είναι αναγκαία η διόρθωση, ενίσχυση των κατασκευών και η καθιέρωση ενός αποτελεσματικού μηχανισμού που θα επιβάλλει αυτή την διόρθωση σε σύντομο χρόνο.

Αφού πρώτα μας μιλήσετε τέλος, για τη σχέση των δύο οργανισμών Ο.Σ.Ε.Ο.Κ. και Ε.Τ.Ε.Κ., θα ήθελα να κλείσουμε με τις προσδοκίες σας για το μέλλον, υπό την ιδιότητά σας ως Πρόεδρος του ΕΤΕΚ, αλλά και ως επιστήμονα/ τεχνοκράτη.

Οι δύο οργανισμοί έχουν σημαντικό ρόλο να επιτελέσουν, ο κάθε ένας βέβαια στο πεδίο των αρμοδιοτήτων του. Η συνεργασία μας υπήρξε γενικά πολύ παραγωγική μέχρι τώρα και θεωρώ ότι η μέχρι τώρα καλή παράδοση θα συνεχίσει και θα ενδυναμωθεί και στο μέλλον. Σημειώνω ιδιαίτερα την πολύ καλή συνεργασία που είχαμε κατά τη συζήτηση και κατάρτισμό των συμβολαίων για τα έργα του δημοσίου αλλά και για πάρα πολλά άλλα θέματα αμοιβαίου ενδιαφέροντος. Βασική και κύρια επιδίωξή μου είναι η επιδίωξη της ποιότητας σε όλους τους τομείς που αφορούν τα κατασκευαστικά έργα και γενικότερα τα έργα ανάπτυξης, η εμπέδωση κουλτούρας προστασίας και σεβασμού του περιβάλλοντος και του δομημένου πλούτου της χώρας μας, η εξύψωση του ήθους άσκησης του επαγγέλματος σε συνθήκες σεβασμού και εκτίμησης, η ανάκαμψη της οικονομίας του τόπου μας και η ορθολογική αξιοποίηση των πλουτοπαραγωγικών και φυσικών πόρων της χώρας μας προς όφελος του απλού πολίτη, όπως και η ενίσχυση των αντιστάσεων του λαού ώστε να συνεχίσει να διεκδικεί μια δίκαιη και βιώσιμη λύση του εθνικού μας προβλήματος, η διασφάλιση της οποίας πιστεύω ότι είναι το υπέρτατο αγαθό που θα μπορούσαμε να προσδοκούμε μέσα στις συνθήκες μιας ημικατεχόμενης πατρίδας που ζούμε για τόσα χρόνια. Εύχομαι καθημερινά και ελπίζω ότι θα μπορέσω να συνεισφέρω προς την κατεύθυνση πραγμάτωσης των στόχων αυτών έστω και στο ελάχιστο.

Ως Επιμελητήριο, έχουμε κρούσει τον κώδωνα του